

JV

SKOLAS AVĪZE

PAVASARIS/VASARA, 24

SVEIKS, LASĪTĀJ!

Pēc garas un aukstas ziemas nāk plaukstošais pavasaris. Tas ir pārejas periods no ziemas uz vasaru. Šis laiks mums asociējas ar skolas beigām un jaunas, pieaugušā cilvēka dzīves sākumu. Zaļā krāsa, kas caurvijas avīzē, saistīta ar augšanu, jauno un ar dabu, jo avīze mainās un plaukst tāpat kā mēs.

Šī ir pēdējā mūsu veidotā avīze, un nepilna gada laikā, kura gaitā mums tika uzticēta šīs avīzes veidošana, esam guvuši pamatīgu pieredzi. Esam apņēmušies šo noslēdzošo avīzi radīt ar pilnu atdevi, ņemt vērā ieteikumus, kā arī saprast, kādi bijuši mūsu kļūšanas akmeņi. Rezultātā, radot ko tādu, kas atspoguļo mūs pašus. Cilvēka izugsme veidojas no pagātnes

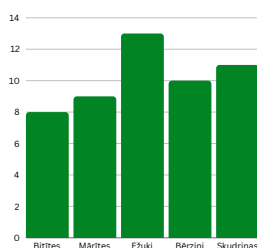
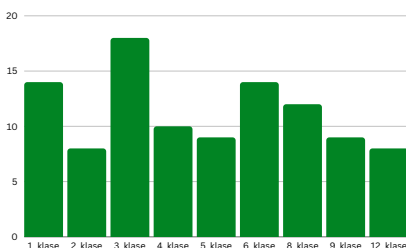
un tagadnes, kā arī šo pieredzi pielietošanas nākotnē. Bet ar laiku nākotne kļūst par pagātni, un tam tā ir jābūt. Vai Tu, lasītāj, tiešām vēlētos, ka nekas dzīvē nemainītos? Vai Tu vēlētos, ka pavasaris nekad nepārtop par vasaru? Ka nakts nekad nepārvērstos dienā? Ka pumpurs nekad nepārkļūst jaunā ziedā?

Pārmaiņas varbūt nešķiet patīkamas, un mēs visi no tām esam baidījušies, baidāmies un vēl turpināsim baidīties, bet tikai ar to palīdzību esam spējīgi sasniegt jebkāda veida izaugsmi.

Aicinām Tevi doties ar mums zaļajās pārmaiņās no vecā uz jauno, no bijušā uz nebijušo un no pumpura kļūt par jaunu, plaukstošu ziedu.

Anna Tomass

Šo avīzi veidojot, vēlējamies saglabāt ideju, ka mūsu izglītības ceļam Cēsu Jaunajā skolā ir gan sākums, gan arī beigas. Tāpēc esam apkopējuši datus, kas atspoguļo mūsu skolas pašreizējo skolēnu skaitu - no pirmsskolas līdz vidusskolai. Domājot par sākumu, pēc dotās statistikas varam novērot, ka nākamajā mācību gadā savu ceļu pirmajā klasē uzsāks vismaz vienpadsmit bērni no CJS pirmsskolas grupas "Skudriņas". Savukārt, skatoties uz beigām, ir jāpiemin, ka šī gada divas izlaiduma klases - devītā un divpadsmitā - kopā septiņpadsmit jaunieši, sagaidīs pamatskolas un vidusskolas izlaidumus.

Redaktoru sleja 1
ZAĻĀ KRĀSA

Vecāku padome 2
**VIENMĒR UZTICAMĀ
ATBALSTA GRUPA**

Intervija 3
ZIBSNIS UN PUNKTS

Tikšanās 5
**PABEIGTĪBA IR BĪSTAMA
ARĪ VALODAS
KONTEKSTĀ**

Raksts 6
KUSTĪBĀ IR SPĒKS

Saruna 7
**ATMIŅAS PIRMS
NĀKOTNES**

Diskusija 9
**ĻAUJIET BĒRNIEM
GARLAIKOTIES!**

Intervija 11
ĪSTĀ VIETA, KUR BŪT

Jautājums 12
KĀPĒC ES ESMU ŠEIT?

Recepte 13
VIRTUVĒ AR SKOLOTĀJU

Noslēguma punkts 14

***

VIENMĒR UZTICAMĀ ATBALSTA GRUPA

Cēsu Jaunās skolas vecāku padomē darbojas 11 atbalstoši, ieinteresēti pieaugušie, kuru bērni mācās šajā skolā. Uz sarunu aicināju vecāku padomes vadītāju ANDREJU GAVARU un padomes locekli GINTU DZEDONI.

FOTO: Nora Gavare

Mūsu skolā vecāku padomes pārstāvji tiekas vismaz reizi mēnesī. Šajās satikšanās reizēs vecāki pārrunā dažādus jautājumus, kas attiecas uz pirmsskolu, pamatskolu un vidusskolu. "Tiek salikti kopā skolas un vecāku viedokļi, taču pašlaik pietrūkst skolēnu viedoklis," bilst Gints. Abi uzskata, ka vecāku padomei ir liela nozīme, jo tā ir viena no skolas galvenajām idejām - norit veiksmīga vecāku, skolotāju un skolēnu sadarbība. Padomē ikviena izteiktā ideja ir svarīga un turpmāk kopā tiek attīstīta. Gints un Andrejs arī piemin, ka galvenais padomes mērķis ir darīt un radīt. Svarīgi, lai skola kļūtu labāka, lai tā patiktu skolēniem, vecākiem un, lai skolotājiem tas būtu darbs ērtā gaisotnē starp visiem iesaistītajiem. Andrejs uzsver, ka tas īpašais, ko vecāku padome var dot skolai, ir padoms un emocionāls atbalsts dažādās ikdienas situācijās. Tāpat, nereti vecāku padome palīdz organizēt dažādus pasākumus.

Skolas padomes vadītājs piebilst: "Es domāju, ka mēs esam tāda kā atbalsta grupa." Skolas padomei ir viens liels uzdevums - katru gadu obligāti organizēt vismaz vienu kopīgu pasākumu. Tieši tāpēc pagājušajā mācību gadā liels uzsvars tika likts uz skolas desmitgades jubilejas pasākuma rīkošanu, kura organizēšanā iesaistījās ļoti daudz skolas vecāku. Arī šogad plānā ir kāds jauks, kopīgs pasākums - ģimeņu diena, kura plānota 29. maijā. Tajā skolotājiem, vecākiem un bērniem būs iespēja nosvinēt šī mācību gada beigas.

Tāpat aktuālo ikdienas jautājumu sarakstā ir ļoti daudz, ar mācību procesu saistīti, jautājumi - papildus nodarbības skolēniem, skolas pedagogu darba ikdiena, nepieciešamie remontdarbi, apkārtnes sakopšanas talkas, skolas budžets un jaunās skolas vadības iesaiste tālākajā darbā.

"Interessants jautājums, kas tiek apspriests jau no pagājuša gada, ir skolas pēctecības grāmatas ieviešana. Tas būtu materiāls, kurā apkopotas ikdienas rutīnas, skolas iekšējie kārtības noteikumi un daudz kas cits. Tas būtu kā padomdevējs ikvienam vecākam un skolēnam, kurš atnāk uz mūsu skolu," stāsta Gints.

Uz jautājumu, kādēļ mācību iestādēs vispār nepieciešama vecāku padome, Andrejs bilst: "Domāju, ka tāda noteikti ir jābūt. Tā veicina vecāku iesaisti, savstarpējo sadarbību un sniedz konkrētu atgriezenisko saiti. E-klasē ievietotā informācija, bieži vien, nav pietiekama. Tas *user experience* ir tik nebaudāms, ka es daudz reiz labāk atnāku uz sapulci, satieku citus vecākus un vadību. Komunikācija ir būtiska. Es ikvienam vecākam ieteiktu iesaistīties skolas ikdienas dzīvē un vecāku padomē."

SEBASTIANS

ZIBSNIS UN PUNKTS

Kad ir sākums, tad ir zibsnis, kad beigas - tad punkts. Intervijā ar skolas direktori **VALDU MALCENIECI** sarunājāties par direktores amatu, personīgo izaugsmi un citiem niekiem. Valda dalās savā personīgajā pieredzē dzerot kafiju, sēžot uz soliņa vienā no pirmajām patiesi siltajām pavasara dienām, silti smaidot runājot par gūto pieredzi strādājot skolā un, protams, smejas.

Kas ir sākums? Kāds mirklis tev saistās ar kā jauna sākumu? (dalies atmiņās)

Sākums? Es domāju, ka sākums ir tāds maziņš zibsnis, kuru apzinies kā sākumu tikai pēc tā notikšanas. Tu īstenībā nekad nezini, kad ir sākums.

Kāpēc ir forši būt direktorei?

Labs jautājums! No sākuma es gribēju tā kā apšaubīt vai ir forši būt skolas direktorei, bet tas patiešām ir! Man patīk būt ŠIS skolas direktorei, bet es droši vien nebūtu gatava būt kādas citas skolas direktore. Līdz ar to, es domāju, ka te ir forši būt tāpēc, ka skola ir veidota tāda, kādu mēs to esam gribējuši, kādu ir veidojuši vecāki, skolotāji un šobrīd jau arī paši skolēni.

Kāpēc nolēmi pievērsties darbam izglītības jomā?

Tur droši vien bija tas sākums, kaut kad, ko es nepamanīju, tas zibsnis. Bet kopumā es nolēmu pievērsties tad, kad mana meita Marta sāka iet pirmajā klasē.

Man viņas skolā iešana ļoti atgādināja manis pašas skolā iešanu. Un tas man tajā brīdī šķita ļoti satraucoši, ka skolā lietas notiek ļoti līdzīgi kā manā bērnībā, pagājušā gadsimta astoņdesmito gadu vidū. Un man likās, ka kaut ko varētu darīt, un man bija draudzenes, no vidusskolas laikiem, kuras bija izveidojušas līdzīgu skolu Ikšķilē - Ikšķiles Brīvo skolu. Man likās, ja citi var, tad es arī varētu mēģināt un tad sakrita, ka tepat Cēsis bija pietiekami daudz cilvēku, kas arī domā par skolas izveidi. Tad jau pēkšņi - mainīju nozari!

Kas tev visvairāk patīk strādājot ar bērniem?

Jautājumi, ko viņi uzdod. Jautājumi un iebildumi, un tie īstenībā var būt jebkādi jautājumi, jo man šķiet, ka ir labi, ja jaunieši jautā, tas nozīmē, ka viņi grib saprast, viņiem ir sava doma, viņi grib noskaidrot, precizēt, pārliecināties, uzzināt kaut ko jaunu. Un tik pat ļoti man patīk, ka skolēni iebilst. Man ne vienmēr patīk tonis, kādā tas notiek, bet ja atstāj tikai to domu, tad man šķiet, ka, ja tu par kaut ko

iebilsti, tu esi par to domājis. Un tad vienmēr var turpināt sarunu, un jaunieši dod savus ieteikumus vai risinājumus, idejas, pārdomas, jo, ja neviens par neko nedomā un, ja neviens pret neko neiebilst, tad vispār nevar saprast vai tev interesē tas, kur tu esi un, cik vispār esi iesaistīts savā dzīvē.

Ko jaunu esi apzinājusies par sevi strādājot skolā?

Man ir daudz vairāk pacietības, nekā es domāju.

Kas ir tavi lielākie izaicinājumi un, kas visvairāk nokaitina?

Nesteigties ar pieņēmumiem un lēmumiem, jo kā skolas direktore es saskaros ar jautājumiem, kas nav atrisinājušies citās vietās, piemēram, klasē vai ar kādu skolēnu un kolēģiem savā starpā. Jo bieži šķiet: "Nu, jā, jā, es jau zinu, tā jau tas ir ar to situāciju vai cilvēku." Bet, ja nesteidzās, pasēž, padomā un aprunājās ar visiem iesaistītajiem, kopā arī var saprast kāds risinājums ir vislabākais. Mani nokaitina pieauguši cilvēki, kas uzvedās kā pusaudži.

INTERVIJA

Kāpēc tu ieteiktu citiem strādāt par skolotāju?

Es ieteiktu pirms tam kārtīgi izdomāt kāpēc gribas strādāt par skolotāju, jo, ja nav savs "Kāpēc es to daru?", tad var nolaisties rokas brīžos, kad kļūst grūti vai sarežģīti, vai arī jāatrod risinājumi nestandarta situācijās, un šīs situācijas ne vienmēr ir vieglas. Ir tik daudz skolēnu, vecāku un kolēģu iesaistīti tajā procesā, ka katram pašam jāzina "Kāpēc?", jo būs daudz grūtu brīžu un, ja nebūs sava "Kāpēc?", tad ar "Ir taču forši skolā pastrādāt, jo man patīk bērni" ar to varētu nepietikt. Un vēl man šķiet, ka, ja gribas strādāt par skolotāju, tad jāpatīk ne tikai savam mācību priekšmetam vai jomai, bet ir jāgrib sarunāties ar bērniem, jo, ja negribās, tad nevajag. Šis darbs lielākoties ir par sarunāšanos.

Kas tevi tavā darbā pārsteidz visvairāk?

Visu var izdarīt. "smejas" Tas sākās gan skolu veidojot, gan kļūstot par direktori. Atklāju, ka visam vienmēr ir risinājums, un dažreiz risinājums ir ko atteikt vai atcelt, bet vienmēr var izdarīt, ja ir forša komanda, jo dažreiz šķita "To jau nevarēs", bet var.

Vai tu ņem darbu uz mājām?

Tagad, jā. Dažreiz es joprojām strādāju no mājām, līdz ar to, jā. Bet, ja Tu domā "Vai es strādāju vakaros un sestdienās, svētdienās?" tad es cenšos tā nedarīt, bet reizēm mājās vislabāk domājās. Domājamus darbus es ņemu uz mājām. Piemēram, Excel tabulas es mājās netaisu, tomēr padomāt par kādu situāciju es cenšos, un bieži atnāk arī risinājums. Tos domājamus es ņemu visur līdzī.

Kāda bija tava pirmā diena strādājot skolā?

Ja mēs pieņemtu, ka tas pat nav 1. septembris, bet gan kāda diena iepriekš, kad mēs vai nu tikāmies ar vecākiem, vai plānojam kā būs iekārtotas skolas telpas, visdrīzāk tā diena bija ļoti forša. Mums likās, ka mums sanāks. "smeida"

Ar ko tu nodarbotos, ja nestrādātu skolā?

Sen atpakaļ es domāju, ka stādīt mežu ir kas līdzīgs, kā strādāt skolā. Jo, kad strādā skolā, nevar zināt kāds būs rezultāts, nevar zināt kā viss paversisies pēc desmit gadiem. Kad iestādi kokus, tu visdrīzāk nepiedzīvo to brīdi, kad viņi izaug un var kļūt par ko skaistu.

Vai tu savā darbā saskati izaugsmes iespējas?

Katru dienu! Gan personisko īpašību ziņā, gan pavisam praktiskās lietās. Es augu katru dienu.

Kas tev palīdz izturēt slodzi, ja tāda radusies?

Mana ģimene, manas mājas un svaigs gaiss.

Kas tevi motivē palikt savā darbā, kad saskaries ar izaicinājumiem?

Tas ir tas "Kāpēc?", ko katram skolotājam vajadzētu saprast. Mans "Kāpēc?" ir vēlme, lai maniem bērniem būtu laba izglītība, tātad personīga vajadzība mani motivē. "smejas"

**"TAD JAU PĒKŠŅI
MAINĪJU NOZARI!"**

Kas ir pirmā lieta, ko dari pamostoties un, kas pēdējā lieta, ko dari izejot, pa skolas durvīm?

Padomāju, ka ir pārāk agrs, lai celtos. "smejas" Ja es skolā neesmu pēdējā, es izeju caur skolu, aprunājos ar skolēniem un pedagogiem, kas tur vēl ir un noslēdzu dienu ar sajūtu, ka viss ir labi.

Ko visvairāk novērtē no savas personīgās mācību pieredzes?

Nepadošanos, domāju tieši par studiju gadiem.

Spēju izdarīt līdz galam, pat nejēdzīgu referātu vai vēl ko, jo beigās tas viss darītais dod pieredzi, kas tālāk dzīvē noderēs.

Kas ir tavs lielākais atbalsts darbam skolā?

Mans vīrs. "smeida"

Kur tu pieņem nozīmīgus lēmumus un izvērtē prioritātes?

Klusumā, tur, kur var domu izdomāt līdz galam. Un es vienmēr rakstu, velku plusus vai mīnus, vai zīmēju, kad es domāju svarīgas domas. Es mēģinu no visām pusēm ieraudzīt konkrēto situāciju. Domājot par nākotni, ko gribas īstenot. Kad izvērtēju prioritātes, es domāju par ilgāku laika posmu, cik tas būs svarīgi tālākā nākotnē.

Vai ir kādas rakstura īpašības, bez kurām šādā jomā strādāt nav iespējams?

Ekstravertuma! "smejas" Noteikti jāpatīk cilvēkiem, līdzīgi kā skolotājam ir jāgrib sarunāties ar bērniem, kā arī jebkuram vadītājam, ne tikai skolas direktoram, ir jāgrib sarunāties ar saviem kolēģiem, vecākiem un skolēniem.

Kuras īpašības tev šis darbs ir attīstījis un kādas nākas nomākt?

Spēja sarunāties pat tad, kad negribas. Dažreiz jāpārdomā joki, jo ne visus jokus visur var atļauties izpaust. Ir jāreķinas, ka man ir atbildība un pienākumi.

Kas ir beigas? Kāds mirklis tev asociējas ar beigām? (dalies atmiņās)

Tie varētu būt divu veidu mirkli. Viens ir, kad pats izvēlies, kam pielikt punktu un pieņem lēmumu, ka tieši te būs beigas, piemēram, teikumam, domai, darbam, attiecībām. Savukārt otras ir no mums neatkarīgas beigas, kad kāds cits ieliek punktu. Kad tas notiek, tad pēc beigām vēl ir nepieciešams laiks, lai saprastu, ka tās ir beigas.

Katrina

PABEIGTĪBA IR BĪSTAMA ARĪ VALODAS KONTEKSTĀ

RVĪNS VARDE – rakstnieks, scenāriju autors, žurnāla "Rīgas Laiks" interviju atšifrētājs un putnu entuziasts. Tieši ar šo brīnišķīgo cilvēku mums, 12. klases jauniešiem, bija iespēja tikties un kopīgi apspriest tematus, kas saistīti ar latviešu valodu.

Vai viegli būt rakstniekam?

Nav viegli. Es domāju, ka Latvijā nevar pienācīgi nopelnīt ar rakstīšanu un tas, protams, ietekmē literatūras kvalitāti. Iespējams, ka rakstnieka atalgojumu nosaka tas, ka daudz tiek darīts "pa draugam" vai arī honorāri tiek nosaukti tik zemi, ka visi pie tā pieraduši. Retu reizi par savu darbu ļauj honorāru noteikt pašam. Protams, radošās profesijas pārstāvjiem ir jāprot sevi "pārdot", lai arī cik jociģi tas neskanētu.

Rakstot tekstus, cik lielu uzmanību pievērš latviešu valodas gramatikai?

Es zinu, ka ir cilvēki, kas nepievērš pārāk lielu uzmanību gramatikai. Viņiem svarīgākais ir, ka saturs tiek uzrakstīts, bet man ir iedzimta tendence ievērot gramatiku. Jāatzīst, ka nezinu teoriju, bet vados pēc atmiņas. Es to sapratu, kad man nesen parādīja latviešu valodas eksāmenu, kur bija jānosaka patskaņi un kas vēl. Arī īssziņās cenšos ievērot komatus un pēdiņas. Gramatikas normu ievērošana iet it kā pretrunā ar mūsdienām, jo tāpat rakstīto var saprast ar maziem burtiem. Tomēr, no otras puses, kur mēs steidzamies?

Vai ir nepieciešams iemācīties radoši rakstīt?

Var arī iemācīt zaķim pīpēt, bet priekš kam tas ir vajadzīgs? Jautājums attiecas uz vēlmi. Ja ir vēlme, iemaņas var uztrenēt. Tas nozīmē, ka vairāk rakstot labāk

sanāks. Mācoties, nedrīkst būt uzskats, ka tā ir tikai iedzimta īpašība un, ka tev šādas prasmes nav. Jāatceras, ka katram tekstam būs savs lasītājs, arī tavam. Ja grib rakstīt, vajag tam pievērsties kā arodam. Saprast, kas tieši tev nostrādā, nevis kādam citam, jo padomi būs miljons, un visi zinās kā pareizi rakstīt.

Vai cilvēki pietiekami lasa?

Man grūti pateikt. Noteikti, ka lasa mazāk nekā kādreiz, bet tomēr dzīvojam citā laikā. Agrāk bija obligāti jālasa, bet, ja toreiz būtu bijis "Tik Tok", es domāju, ka arī tad cilvēki lasītu daudz mazāk. Man bieži to prasa, kā likt lasīt? Bet es pie sevis domāju, kāpēc jāliek kādam lasīt?! Atbildes uz to nav! Tas ir kā likt kādam klausīties konkrētu mūziku, kas viņam, iespējams, nemaz nepatīk. Nenoliedzami lasīšanai ir pozitīva iedarbība uz stresa samazināšanu, un laikā, kad uzmanība konstanti

pārslēdzas, tas trenē uzmanības noturību. Lasīšana attīsta smadzenes, man tas šķiet vērtīgi. Es patiešām nezinu, kādos apmēros mūsdienās cilvēki lasa, man grūti komentēt. Lasa jau. Kioskā arī, kad stāv pie kases redz žurnālus, tāpat cilvēki lasa. Cits jautājums ir, ko viņi lasa?

Kā tev šķiet, kāda ir latviešu valodas nākotne?

Man patīk doma, ka valoda ir dzīvs organisms, ka tā pielāgojas. Tad, kad ieskatāties Latvijas Nacionālās Digitālās bibliotēkas mājaslapā, vēl joprojām redzam tādus vārdus, kurus vairs latviešu valodā neizmantojam. Vārdi un vārdu krājums ātri mainās, un man tas ļoti patīk. Es laikam pat nezinu, kāda ir mūsdienu latviešu valodas tagadne, un grūti spriest par tās nākotni. Tomēr domāju, ka pesimismam savā ziņā ir un, iespējams, pat nav pamata. Bet bažas par valodas nākotni ir vietā. Lai gan tas var būt ir ļoti ķecerīgi no manas puses, bet man šķiet, ka nav svarīgi vārdi, kurus mēs lietojam, bet ko mēs ar tiem gribam pateikt. Ir tendences, kas valodu ietekmē vēl vairāk, ar to es domāju angļu valodas ietekmi. Man vienmēr svarīgāk ir bijis tas, vai mēs varam un protam sarunāties. Vai mēs dzirdam viens otru? Es nesen runāju ar vienu

"NAV SVARĪGI VĀRDI, KURUS MĒS LIETOJAM, BET KO MĒS AR TIEM GRIBAM PATEIKT."

pieaugušo, un viņš teica, ka viņa bērni visu laiku sēž telefonā. Es viņam pajautāju, ko viņi tajā telefonā dara? Viņš atbildēja, ka patiesībā jau nezinot. Es teiktu, ka šajā situācijā cīņa ir zaudēta. Ne jau telefons ir problēma, bet neziņa par to, ko bērni tajos dara. Uzskatu, ka tieši nespēja otru sadzirdēt, izprast ir bīstamāka, nekā valodas simpozijas. Jā, pabeigtība ir bīstama arī valodas kontekstā. Valodai ir nepieciešams mainīties visu laiku, un to es atgādinu arī sev.

Anna

KUSTĪBĀ IR SPĒKS

Sporta skolotāja KASPARA ĶĪĶERA populārākā frāze ir "Uz augšu!". To viņš mums atkārtο n-tās reizes, spēlējot volejbolu. Aicināju viņu uz sarunu par veselīgu dzīvesveidu.

Kaspars atklāj, ka sācis trenēt jauniešus, kā basketbola treneris. Basketbols viņam vienmēr ir bijis tuvs, jo bērnībā viņa sapnis bija spēlēt profesionālā līmenī. 2012. gadā absolvējis sporta akadēmiju, sapratis, ka vēlējies strādāt arī skolā. Gribēja izjust kā tas ir, kad no treniņu ikdienas pāriet uz darbu skolā. Tā arī skolā ir iepaticies strādāt vairāk nekā treniņos un izlēmis, ka turpinās strādāt, kļūstot par sporta skolotāju, sākot no pirmsskolas līdz pat 12. klasei.

Jauniešu attieksme pret sportu Kaspars prāt ir divejāda - ir jaunieši, kas ārpus skolas sporto, tiem ir vēlme sportot, taču citiem, kuriem sports nav tik tuvs, populārāki ir gadžeti un sociālie tīkli, tie arī parasti mēģina izvairīties ar dažādiem attaisnojumiem. Ir visādi "mazie attaisnojumi", ko sporta skolotājam nākas dzirdēt bieži, taču visbiežāk - nav sporta tērps vai ir slikta dūša. Kaspars atklāj, ka attieksme pret sportu jauniešos ir dažāda. Sporta stundas ir ļoti neapmeklētas mūsu skolā, bet skolotājs zsver, ka tas ir atkarīgs no vecumposma. Jaunākajās klasēs sports daudziem patīk, pat ir mīlākā mācību stunda, taču rodas jautājums, kad sports sāk apnikt vai nepatīk? Iespējams, tas varētu būt saistīts ar pubertitātes vecumu, kad sāk kādas konkrētas lietas nesanākt. Sporta skolotājs piebilst, ka, iespējams, arī ģērbtuvēs savstarpējā attieksme ir dažāda. Būtu labi, ja viens otram palīdzētu un motivētu nevis teiktu, ka otrs ir nīkulis, jo tad tas cilvēks tiešām negribēs nākt uz sportu un radīsies nepatika.

Mazkustīgumu jauniešos, pēc Kaspars domām, izraisa nevēlēšanās sportot. Var bieži novērot, ka jauniešiem jau no

pirmajām klasēm skolā ir radies liekais svars vai aptaukošanās. Tā ir mūsdienu interneta laikmeta ietekme, kad cilvēki grib vairāk sēdēt pie telefoniem, datoriem un televizoriem, nevis iet ārā kustēties: "Kaut vai pie dabas. Mazākie bērni pagalmā ķerenes vai futbola spēlē, lielākie jau paši ar riteniem brauc apkārt pa kalniem, meža takām vai vienkārši satiekas uzspēlēt basketbolu, futbola, volejbolu. Mēs, savā laikā, ārā pavadījām teju visu vasaru. Kā izgājām ārā no rītā, tā līdz pusdienslaikam atradām ar ko nodarboties dabā."

Par iemesliem, kas mazinātu neaktīvu dzīvesveidu, Kaspars secina, ka tas ir saistīts ar sevis paša gribasspēku, disciplīnu un ģimeni. Pašam jauniešiem ir jābūt vēlmei kaut ko darīt, bez liekas pārspīlēšanas. "Par labu nāktu arī ja jaunieša ģimene būtu nedaudz vairāk aktīvāka, rādītu labu piemēru. Piemēram vecāki, kas sporto, piedalās dažādās aktivitātēs, tas piesaistītu arī savus bērnus nodarboties vairāk ar sportu. Tad var veidoties tāda kāda sadarbība vai darījums starp vecākiem un bērniem, piemēram - tik cik laika pavadīs ārā, tik varēs sēdēt pie datora, lai viss ir balansā, jo visi sociālie tīkli un ierīces nekur nepazudīs, bet vajag, lai dzīvē nav tikai tas," bilst Kaspars. Arī būtu labi, ka visi digitālie satura veidotāji un mediji runātu vai rakstītu par sporta ietekmi uz veselību, dzīvesveidu kā tādu. Tas noteikti nāktu par labu sabiedrībai un rosinātu cilvēkus nodarboties ar sportu.

Saistībā ar redzējumu nākotnē Kaspars saka, ka ir divi varianti. Optimistiskais variants - jaunieši sapratis, ka sports nav tikai fiziskai labsajūtai, bet arī emocionālajai un garīgajai. Tas palīdz atbrīvoties no

dažādām garīgām problēmām, ne tikai tādām, ka var palikt atlētiskāks vai spēcīgāks. Savukārt pesimistiskais variants - skatoties globāli, parādās visādas mākslīgā intelekta tehnoloģijas. Pēc Kaspars domām, tas noteikti neuzlabos kustīgumu, jo tas varēs aizstāt dažādas ikdienišķas lietas, piemēram, tavā vietā aiziet uz veikalu. Kaut vai maza pastaiga tomēr ir laba. Kopumā skats uz nākotni ir diezgan drūms. Taču par pašreizējo cilvēku attieksmi uz sportu skolotājs saka - ir cilvēki, kas ir ļoti aktīvi, kuriem patīk nodarboties ar sportu. Protams, ir arī tādi, kuri maz nodarbojas un sports dzīvē paliek par mazāku daļu. Tur veidojas gradācija - tie, kas var un grib dara, bet tie, kas nevar, dara mazāk un mazāk. Paliek ļoti liela plaisa starp tiem, kas dara un nedara, vidus daļai samazinoties. Ir svarīgi saprast, kā to vidus daļu ir iespējams iesaistīt vairāk nodarboties ar sportu.

Par Cēsu pašvaldības ieguldījumu sporta infrastruktūrā Kaspars izsakās daudzsoleši, jo pēdējos gados viss ir pamatīgi uzlabojies. Kā piemēru min Cēsu stadionu, jo tur ir plašas iespējas dažādiem sportistiem - ir volejbola, futbola, basketbola, tenisa laukumi, mazākiem bērniem šķēršļu jostas, trenežieri. Taču Cēsu apkārtnē ir arī biatlona trase un Žagarkalns. Ja pats meklē un grib atrast, tad Cēsu novadā viss ir nodrošināts. "Vienīgais, kas būtu jāuzlabo ir sporta zāļu noslogojums, līdzīgi kā visā Latvijā. Laiki ir aizņemti, varbūt, ir brīvs konkrēts laiks vakarpusē, bet tad neviens negrib sportot. Būtu interesanti veikt pētījumu, varbūt visu cilvēku sportiskais gars tomēr vēl ir iekšā?" pārdomās dalās sporta skolotājs Kaspars.

SEBASTIANS

FOTO: Roberts Skutelis

ATMIŅAS PIRMS NĀKOTNES

Mēnesis pirms izlaiduma - laiks, kad sajūtas ir kā dzirksteles, laiks, kad beidzas viena nodaļa un sākas nākamā, jauns ceļojuma posms un ceļojuma dalībniekiem - skolotājiem un jauniešiem ir brīdis, kad kopā apspriest skolā trīs gadus pieredzēto - ieskatīties atmiņās, pirmajos iespaidos, atcerēties to sajūtu, kad pirmo reizi atvērās durvis, ienākot un sākot savu ceļu Cēsu Jaunajā skolā. Sarunā, skolotāji dalās atmiņās un novērojumos par kopīgo ceļu vidusskolā. Sarunā piedalās LIENE LOTE ČEMME (LLČ): latviešu valodas un literatūras skolotāja, klases audzinātāja, ROBERTS SKUTELIS (RS): angļu valodas skolotājs, SANTA ZVIRBULE (SZ): spāņu valodas skolotāja, ELĪNA BUŠMANE (EB): dizaina un tehnoloģiju skolotāja, MĀRTIŅŠ JĒGERS (MJ): valsts aizsardzības mācības skolotājs un SANDIS KALĒJS (SK): dabaszinību skolotājs.

Vai jūs atceraties savu pirmo darba dienu Cēsu Jaunajā skolā?

LLČ: Es neatceros pirmo darba dienu, bet ļoti spilgti atceros to mirkli, kad sastapos ar Cēsu Jauno skolu. Gāju pa ielu, ieraudzīju - "Cēsu Jaunā skola". Es nezinu, kurš man lika atvērt skolas durvis, bet tur pretī bija ļoti smaidīgs skolas direktors, kurš vaicāja: "Vai jūs esat kandidāte uz skolotājas amatu?" Es tā: "Nu, jā!" Ar domu, ka es varbūt varētu latviešu valodu mācīt, jo kādreiz to esmu darījusi. Viņš saka: "Agnese, kur tu esi? Atnāc ar kandidāti parunāt!" Tā es pilnīgi nejausi nokļuvu šajā skolā.

EB: Ruckas muižā bija jānovada stundas par dizaina domāšanas pieredzi, un mēs kopīgi dizainējām uzlabojumus skolai. Atceros, ka tā bija auksta diena, tāpēc visi uzlabojumi bija saistībā ar kaut ko siltu: apkurināma sporta zāle, ceļojums uz siltajām zemēm ar ekskursiju maršrutu.

MJ: Tā bija 2022. gada septembra sākumā, un tajā mēs tikai iepazīnāmies. Iekšēji jutu satraukumu, bet auditorijā jutu pieņemšanu.

SK: Ruckas muižā. Daudzi bija jaunpieņacēji CJS jaunajā 10. klasē, tāpēc lielākajai daļai seja bija rakstīts - "kas nu būs?" Mūsu pirmā kopīgā stunda bija aizraujoša, jo iepazīnāmies un sākām veidot komandas garu.

Kā jūs salīdzinātu mūsdienas ar savu laiku vidusskolā? Kas līdzīgs, kas atšķirīgs?

SZ: Man, ejot Draudzīgā Aicinājuma ģimnāzijā, tās bija attiecības starp skolotājiem un bērniem. Tā bija ļoti stilīga skola - tur viss bija savādāk. Man vidusskolas pieredze bija fantastiska.

RS: Mums nestāstīja, kurā skolā mācīties un kādas prasmes būs nepieciešamas, ko nozīmē laika un budžeta plānošana. Nebija nekādu projektu darbu, reizi gadā bija ekskursija un kopā pavadīts laiks ar klasesbiedriem, foršas ballītes.

MJ: Mūsu laikā bija līdzīgi. Atšķirības ir niansēs - jaunieši šķiet brīvāki, un arī tehnoloģijas ir daudz klātesošākas skolā nekā manā laikā.

SK: Šodien ir demokrātiskāk, bieži pat liberālāk.

Kādas izmaiņas jūs esat novērojuši, salīdzinot mūs 10. klasē un šobrīd - 12. klasē - kā klasi, kā cilvēkus?

LLČ: Ieguvums ir nelielais un draudzīgais kolektīvs. Tā pieņemšana, tas, ka šeit visi jūtas vienkārši, ērti, nepiespiesti, droši. Tu vari būt tāds, kāds tu esi. Tas, ka jūs esat harmonijā ar sevi.

SZ: Es 10. klasē mēģināju saprast, kā jūs strādājat, jums bija vairāk jautājumu, bet tagad, atnākot uz stundu, pasaku, kas jādara. Prasu, jautājumu ir? Nē! Vai varu kaut ko palīdzēt? Nē! Pašpietiekami - skolotājs vairs te nav vajadzīgs "smejas".

RS: Man lielākais prieks ir tas, ka iepriekš, strādājot izglītībā likās, ka var citādāk. Cēsu Jaunā skola ir tam pierādījums. Ja skolēns būtu ievērojis izmaiņas sevī, tas jau būtu labākais apliecinājums tam, ka skolotājam ir izdevies kaut ko foršu jums iemācīt. Runājot par kopīgo izaugsmi, lielākā atšķirība ir tā, ka mēs ļoti uzticamies viens otram. Manuprāt, jūs jūtaties ļoti droši un nebaidāties izteikties vai radīt kaut ko jaunu. Kopā pasmieties.

EB: Jūs vizuāli esat ļoti mainījušies, lielākai daļai no jums bija krāsaini mati un ļoti košs meikaps. Nav mainījies jūsu klases iekšējais humors. Izaugsmes ziņā esmu pamanījusi, ka jums ir izveidojusies izpratne par dažādiem dizaina termiņiem un procesu. Jūs visi esat iedziļinājušies un iesaistījušies dizaina programmas tematos, centušies tos izprast, komentēt. Tas ir ļoti vērtīgi.

SK: Visi palikuši pieredzējušāki. Panākumi rodas no pareiziem lēmumiem. Pareizi pieņemtie lēmumi rodas no pieredzes, savukārt īpaši pieredze rodas no nepareizi pieņemtiem lēmumiem. Tāpēc ir laba doma turpināt, iet un darīt. Agri vai vēlū tas novedīs pie panākumiem!

Kuras līdz šim ir jūsu spilgtākās atmiņas?

SZ: Barcelonas projekts bija ļoti veiksmīgs: viss koncepts, kā mēs izvēlējamies labāko programmu, kā tas tika savienots ar spāņu valodu. Tas, ka šī tūrisma programma šobrīd turpinās, man liekas wow! Brauciens mūs saliedēja, jums simtprocentīgi var uzticēties, un tas ir brīnišķīgi. Viss projekts vienkārši 10 ar plusu, visos tā etapos.

LLČ: Man šķita vērtīgs otrs - Gruzijas projekts, ar to, ka jūs iesaistījāties projekta rakstīšanā. Skola nepiedāvāja visu gatavu. Jūs paši rakstījāt projektu, to plānojāt, aizbraucāt un izdzīvojāt. Beigās taisījāt savu filmu. Jūs jebkuru no darbiem novedāt līdz praktiskam rezultātam, kam bija pievienotā vērtība.

EB: Es atcerēšos to jautrību, kas bija visu laiku, atcerēšos jūsu idejas gan marketinga, gan uzņēmējdarbības ziņā.

RS: Man prātā nāk septembris un grāmatu lasīšana parkā, kopīgais kino vakars, galda spēle *Krusttēvs*.

Kā jūs, kā skolotāji, esat mainījušies? Kādas jaunas prasmes un metodes jūs esat adaptējuši, mācot mums?

LLČ: Atceroties skolotāju pirmos iespaidus ar jums, Kaspars (Sporta skolotājs) - sporta zālē ir absolūts klusums, ļoti neparasti. Elīna (Dizaina un tehnoloģiju skolotāja), kura pēc pirmās nodarbības raksta, "tajā klasē tāds miers, nevar saprast, kas notiek." Man liekas, ka jūs devāt skolotājiem pieredzi, par

klusumu klasē. Jūs mācījāt skolotājiem saprast, ka darbs skolā var būt ļoti nosvērtā, klusā, mierīgā, rāmā darba vidē.

SZ: Esmu iemācījusies vairāk strādāt ar dažādiem jauniešiem, piemērot uzdevumus, sadalīt un darboties komandā.

RS: Esmu sācis izmantot nodarbībās tādu izkoptāku stāsta elementu, cenšoties sapīt uzdevumus kopā ar reāliem piemēriem, lai labāk aizķerās atmiņā un ir interesanti.

EB: Pie izmaiņām es minētu sadarbību starp pedagogiem. Jaunietis ir jāievirza konkrētā virzienā, un tad ir jāiedod vairāk praktiski interaktīvie uzdevumi. Tad mācīšanās notiek efektīvāk. Noteikti paveiktais paliks noderīgs nākotnē, ne tikai domājot par turpmāko izglītību, bet arī par ikdienas dzīvi.

MJ: Man bija vairāk jāiemācās izmantot metodes, ar kurām jaunietim ir lielāka iespēja būt patstāvīgam, pašizpausties. Iepriekšējā profesionālajā darbībā metodes lielākoties bija autoritatīvas.

Kāda ir jābūt vidusskolas izglītībai?

RS: Vidusskolā jābūt savstarpējai uzticībai, cieņai, līdzaspastāvēšanai. Ir lietas, ko skolotājs var mācīt, stāstīt, tajā pašā laikā jauniešiem ir jāsaprot, ka viņiem ir jāiesaistās diskusijā un konkrētajā tematā vai stundā. Tad process ir produktīvāks. Nodarbība ir tik laba, cik skolēni tajā iesaistās.

MJ: Manuprāt, tai ir jābūt specializētai, orientētai uz katra interesēm, talantiem un darba tirgu, bet tajā pat laikā gana vispārīgai, lai jaunietis arī vēlākā posmā var mainīt specializāciju.

SK: Lai būtu iespēja izveidot lielu grāmatu plauktu katram skolēnam, kur pēc skolas noslēguma varēs likt pieredzi un zināšanas turpmākai dzīvei.

Kā jūs jūtaties šodien, mēnesi pirms izlaiduma?

LLČ: Žēl? Bēdīgi? Skumīgi? Tad es jūtos skumīgi, jo mēs esam milzīgi liela darba procesa noslēguma posmā. Ir skumīgi, ka beidzās kaut kas labs un liels. Tomēr ir gandarījuma sajūta, skatoties uz jums un par paveikto. Ir prieks par to, ko visi vidusskolas kolēģi jums

godprātīgi deva, jo bija tiešām laba komanda.

SZ: Man gandarījums ir ļoti liels. Prieks, ka es esmu bijusi daļa no šīs komandas. Man arī ir sajūta, ka visi ir tādi jaudīgi cilvēki, ļoti daudz ko varēja paņemt. Varbūt kaut kad vēlāk varēs saprast to, cik daudz tika dots un cik daudz ir paņemts. Jā, man gandarījums, ka visiem "zaķiņiem" forši lēkāsies tālāk.

Kādas atziņas jums ir radušās šajā laikā?

LLČ: Iespējams, ne vienmēr labs ir mazais skolēnu skaits. Lielāks skolēnu skaits dod lielāku rosību, dod lielāku iespēju satikties, sarunāties, domāt.

RS: Man patīk ideja, ko ieviesa iepriekšējais skolas direktors Ivo, ka mazāk ir vairāk, arī mūsu šī brīža skolas moto, kā arī nodarbība ir tik laba, cik skolēni tajā iesaistās.

EB: Lai veiksmīgi mācītos, atslēgas vārds ir sadarbība un tas, ka pedagogam ir jāspēj izvērtēt, jāvēro dinamika un jāprot atrast līdzsvaru starp teoriju, praksi un patstāvīgi veicamajiem uzdevumiem.

MJ: Nepārtraukti ir jāiemācās, jāpielāgojas, jāiet līdzī laikam un jābūt pacietīgam.

SK: Mācās tas, kurš dara!

Kas ir izlaidums?

LLČ: Es teikšu: puķes un asaras.

SZ: Bučas un apskāvienī!

RS: Izlaidums ir ļoti labs simbols dzīves mainīgajai būtībai, jo vienā dienā tu esi izlaidumā absolvents, tev ir vislabākās sekmes vai arī skaista kleita, un nākamajā dienā: esmu vienkārši pieaugušais, kuram tagad ir jāizvēlas - vai es sāksu strādāt, iešu mācīties, vai es turpināšu attīstīt savas prasmes. Tāda krasa atšķirība.

EB: Izlaidums ir tāds *kick off*, kad beidzas skolas laiks un sākas dzīve. Būs mazāk tā siltumnīcas sajūta un būs vairāk patstāvības, atbildības un lēmumu pieņemšanas. Izlaidums ir tāds foršs noslēgums skolas laikam, kurā, kā jaunieši teica, ir marinējušies 12 gadus un redzēsīm, kas ir samarinējis šajā laikā. Skola var iedot labu pamatu, iedot spārnus, bet nevar iemācīt kā lidot, bet tas, CIK AUGSTU mēs lidosim, KĀ mēs lidosim, to visu nosaka mūsu pašu vērtības, mērķi un motivācija. Izlaidums ir sākums tam lielajam lidojumam.

Elita Tomsone

mūzikas skolotāja

Šarlote Baškevica

vizuālās mākslas,
dizaina un
tehnoloģiju skolotāja

Ieva Kalniņa

mūzikas skolotāja
pirmsskolā

ĻAUJIET BĒRNIEM GARLAIKOTIES!

Tieši cik, un vai vispār, jaunieši mūsdienās ir radoši? Domājot par raksta izveidi, es nonācu strupceļā, jo nespēju izdomāt oriģinālu tematu, par ko rakstīt. Tādā veidā nonācu tieši pie šī temata. Vai jaunieši ir radoši? Kas ietekmē radošuma spējas? Uz diskusiju aicināju ELITU TOMSONI (ET), ŠARLOTI BAŠKEVICU (ŠB) un IEVU KALNIŅU (IK), kuras pasniedz mācību priekšmetus mūsu skolā, kuros jauniešiem nepieciešams radoši izpausties.

Vai jaunieši mūsdienās ir radoši?

ET: Jā. Super radoši!

ŠB: Nenoliedzami, kaut vai izdomāt attaisnojumu kaut ko nedarīt, tas taču ir radoši.

IK: Mana pārliecība ir, ka ikkatrs indivīds piedzimst ar spējām un tieksmi būt radošam. Tā, galu galā, ir viena no īpatnībām, kas cilvēku atšķir no citām dzīvām būtnēm.

ET: Ļoti radoši, un pedagogam ir jātur līdzi, lai nav garlaicīgi.

Vai ir viegli strādāt ar jauniešiem mākslinieciskos priekšmetos?

ET: Manuprāt, svarīgi uzsvērt, ka es jauniešus nemācu. Es viņiem stāstu, ka mani sauc Elita, un mēs kopā muzicēsim. Tādā veidā strādāt noteikti ir vieglāk.

ŠB: Ir ļoti interesanti, var daudz ko mācīties, katram jāatrod sava pieeja.

ET: Protams, bet svarīgi ir izbaudīt procesu. Nav svarīgi ko iekalt no galvas, koncertos dziedāt ar taisnām muguriņām, bet gan no sirds, ar smaidu sejā. Man ļoti patīk nākt uz darbu šajā skolā, tas arī ietekmē, cik daudz vari pasniegt savās stundās.

IK: Tiem skolotājiem, kuriem "acis mirdz" par savu darbu nav grūtību iedvesmot un aizraut jauniešus.

Kas ietekmē jauniešu spēju atvērties?

ET: Vienlīdzība. Mēs esam vienlīdzīgi, skolotājs un skolēns. Mēs abi spējam kļūdīties un pēc tam par sevi pasmieties.

ŠB: Es domāju, ka nenoliedzami jauniešu spēju atvērties ietekmē arī laiks, ko pavada viedierīcēs. Minūtes laikā ir iespējams pamanīt tik daudz idejas, kas jau kādam ir bijušas. Tad var rasties doma, ka pats jau neko jaunu izdomāt nevari. Ir jābūt tādai kā ticībai sev, pašpārliecībai.

ET: Jā, es piekrītu!

ŠB: Un svarīgi ir arī atbalstoši pedagogi, kas pamana to brīdi, kad bērnam nepieciešams atbalsts.

IK: Plus vecuma posma īpatnības - vienlaikus justies gan visvarošam, gan arī absolūti par sevi un savām spējām nepārliecinātam. Bet vienmēr radoša vide, radoši draugi vai kādi tuvinieki ir liels garants tam, ka jauniešis uzdrošināsies sevi izpaust radoši.

Kas ir grūtākais, ar ko saskaraties savā darbā?

ET: E-klase un lieki papīri. Ir ļoti grūti novērtēt radošumu, tas ir gandrīz neiespējami. Nav iespējams laikus saplānot mācīšanās procesu. Te pēkšņi var notikt kāds koncerts koncertzālē, uz kuru kopā varam aiziet, bet, kas tieši nesaskan ar tēmu, kuru mācāmies konkrētajā brīdī.

ŠB: Jā, tomēr, man grūtākais laikam gan ir saskaņot to, ko es gribu viņiem dot, ar to, kas man ir viņiem jāiedod pēc programmas.

ET: Jā, un arī svarīgi apzināties katras vecuma grupas noteiktās pazīmes. Nav iespējams pasniegt stundas pēc noteikta plāna, jo katra klase un skolēns atšķiras ar savām rakstura iezīmēm.

Vai digitālās tehnoloģijas (piemēram, sociālie mediji, tiešsaistes mācību platformas) veicina vai kavē jauniešu radošumu?

IK: Radošu jaunieši digitālās tehnoloģijas nekavēs radoši izpausties. Viņš zinās kā tās izmantot par labu savām radošajām idejām.

ŠB: Patiesībā es esmu lielā šokā, cik labi jaunieši pārzina tehnoloģijas jau tagad. Ceturtā klase pašā montē filmiņas un māk uzlikt titrus, tas ir kolosāli! Protams, tādā ziņā šīs tehnoloģijas ir noderīgs rīks, bet bieži tas arī traucē.

ET: Jā, bieži sanāk bērnus vaktēt.

ŠB: Slīd pirksti atrast kādu video spēli. Un tad, protams, arī iepriekš pieminētais - dažus jauniešus informācijas daudzums nobiedēs, citus iedvesmos.

ĪSTĀ VIETA, KUR BŪT

Uz sarunu aicināju topošo Cēsu Jaunās skolas direktori KRISTĪNI PUJĀTI, lai pārrunātu darbu jaunā amatā, pārvākšanos uz Cēsīm un mērķus, ieceres sākot jaunu nodaļu savā dzīvē.

Kas tu esi?

Esmu Kristīne, nāku no Liepājas, esmu dzimusi un augusi Liepājā, kādu laiku arī esmu dzīvojuši Rīgā. Šobrīd tie vēji mani ir atveduši uz Cēsīm, vēl gan šeit pavisam neesmu pārvākusies, bet jau sāku pildīt savus darba pienākumus un pavisam drīz plānoju pārvākties uz Cēsīm ar visu savu ģimeni. Kā es nokļuvu Cēsīs, tas ir dažādu notikumu salikums, tā gluži vienkārši esmu šeit nokļuvusi. Pēdējos 7 gadus strādāju Liepājas izglītības pārvaldē un biju Liepājas Zinātnes un izglītības inovāciju centra vadītāja. Jums zināmais ZINOO kādreiz bija Liepājā, un kad tika pieņemts lēmums to likvidēt, tad man tika dota iespēja uz esošā centra pamata veidot, ko jaunu, saglabājot centru, kā vietu, kur tiek īstenota STEM izglītības pieeja. Šobrīd no viena maza centriņa ir izaugušas trīs darbības vietas, kuras ir pozitīvi novērtētas, ne tikai Latvijā, bet arī starptautiski. Pati jutu, ka kaut kas būtu jāpamaina, jāatklāj kāds jauns apvarsnis. Ar izglītību esmu saistīta visu savu profesionālo mūžu.

Kāpēc pieteicies darbam par skolas direktori?

Principā bija dažādi aspekti un tā

bija sakritība. Gribēju paplašināt savu redzesloku, kā arī manam vīram darbā bija izmaiņas un viņš sāka skatīties vairāk Rīgas virzienā, jo iespējas Rīgā tomēr ir vairāk. Un tad mēs sākām runāt, domāt... Cēsis man bija iepatikušās jau diezgan sen, gluži vienkārši kā pilsēta, sapratu, ka Rīga man nebūs īstā vieta, tomēr Cēsis tai ir salīdzinoši tuvu. Mana bijusī kolēģe man teica, ka esot vakance Cēsu Jaunajā skolā direktora amatam. Tā vispār bija pēdējā diena, kad varēja pieteikties, no sākuma es minstinājos, jo tas ir kas savādāks, bet tad atbraucu uz šejieni. Ierados te un sapratu, ka es gribu! Varbūt esmu pieradusi pie kā cita, bet esmu gatava mēģināt. Šī varētu būt tā īstā vieta, kur būt. Ar Valdu sarunājām, ka mēģināsim veidot šo savstarpējo sadarbību un mūsu tālāko, kopīgo ceļu. Tāds bija mans ceļš uz Cēsīm!

Ko tu zināji par Cēsu Jauno skolu?

Biju dzirdējusi, ka tā ir laba skola, kurā lietas notiek brīvāk un savādāk nekā citur. Šķiet, ka tieši attieksme ir brīvāka un tas man pašai ir ļoti svarīgi. Arī man kā mammai ir svarīgi kā bērns jūtas skolā, protams, ka arī akadēmiskās lietas ir svarīgas, tomēr attieksme ir galvenā. Es, protams, izpētīju visu

iespējamo par skolu, guvu plašāku ieskatu, tagad redzu vēl vairāk esot šeit pat, uz vietas. Biju arī vērot pirmo mācību stundu, man ļoti patika.

Ko tu gribētu saglabāt vai ieviest?

Es noteikti nenāku ar kādām reorganizācijām. Tomēr novēroju, ka viss ir diezgan sakārtots, piemēram, pienākumu sadale, dokumenti, pārvaldības sistēma. Es domāju, ka lielām pārmaiņām nav jānotiek, bet procesā noteikti uzradīsies mazas lietiņas, ko gribēsies pamainīt. Vispirms man ir jāsaprot kā šis viss strādā, lai sāktu ieviest ko jaunu. Noteikti, ka ieraudzīšu kaut ko, ko uzlabot!

Vai vidusskola turpināsies?

Par to esam runājušas ar Valdu, esmu uzklājusī viņas un citu vērtējumu. Šobrīd svarīgs aspekts ir bērnu un jauniešu trūkums, jo jaunieši pārsvarā dodas mācīties uz ģimnāzijām. Es domāju, ka šobrīd ir svarīgi saprast, kas notiek ar reorganizāciju pašvaldības līmenī, kā tas viss notiks un kas būs, tad varēs domāt tālāk un atbildēt uz šo jautājumu. Šobrīd ir pārmaiņu process.

Katrina

KĀPĒC ES ESMU ŠEIT?

Ikdienā reti gadās aizdomāties par to, cik esam pieauguši. Galvenais jautājums vairs nav - Kā radās kosmoss? Maz domājam par laiku, kad nebija loģiski zināt reizrēķinu no galvas un saprast, kādēļ pieaugušie cilvēki mazāk guļ. Šī raksta ietvaros no Cēsu Jaunās skolas bērnodārzniekiem uzzinājām atbildes un ievācām jautājumus, ko viņi vēlās uzdot pieaugušam cilvēkam. Uz bērnu veidotajiem jautājumiem atbild mūsu skolas skolotājas DIGNA SIRCOVA, IVETA KLĀVA un EDĪTE PURIŅA.

DIGNA

Kas ir tavs mīlākais putns?

Laikam pāvi un vārņveidīgie. Ļoti patīk arī pīles un dzeņi. Vārdusakot, daudz putnu patīk.

Kā tik daudz var negulēt?

Varēt var, ja pacenšas, bet nevajadzētu. Ja neguļam pietiekami, nogriežam nost rēcieni savas veselības.

Vai tu klausies bērnu vai vecāku dziesmas?

Gan bērnu, gan vecāku. Turklāt, mūsu mājās daļa vecāku dziesmu ļoti patīk arī bērniem.

Vai tev interesē darbs?

Interesē! Reizēm darbs pat ir kā atpūta no dažādiem satraukumiem. Manā darbā daudz ko var iemācīties, un tas ir aizraujoši.

Kāpēc pieaugušajiem pukst lēnāk sirds, bērniem ātrāk?

Ja tā pavisam īsi un vienkārši – tāpēc, ka bērniem ir mazāka sirsniņa.

Vai tev patīk ēst saldumus?

Ooooo jāaaaa...

IVETA

Kas tavs mīlākais putns?

Krauklis - ticībai saviem spēkiem un mīlestībai pret zināšanām.

Kā tik daudz var negulēt?

Miegs - nabaģu manta.

Vai tu klausies bērnu vai vecāku dziesmas?

Vairāk vecāku nekā bērnu.

Vai tev interesē darbs?

Darbs mums palīdz izsargāties no trim ļaunumiem - no garlaicības, netikuma un trūkuma. Tā teicis Voltērs. Un es viņam pilnībā piekrišu.

Kāpēc pieaugušajiem pukst lēnāk sirds, bērniem ātrāk?

Tāpēc, ka pieaugušie vairs nemāk tā priecāties un būt tik aizrautīgi kā bērni!

Vai tev patīk ēst saldumus?

Ēst jau patīk un arī garšo, bet jāmācās mērenība.

EDĪTE

Kas tavs mīlākais putns?

Mans mīlākais putns ir ērglis.

Kā tik daudz var negulēt?

Tik daudz negulēt var sevi motivējot un nosakot, cik daudz var un vajag.

Vai tu klausies bērnu vai vecāku dziesmas?

Es klausos vecāku dziesmas, tādas hiphopīgas.

Vai tev interesē darbs?

Jā, man ļoti interesē darbs, bet vēl daudz jāmācās.

Kāpēc pieaugušajiem pukst lēnāk sirds, bērniem ātrāk?

Pieaugušajam sirds darbība un centrālā nervu sistēma ir nostabilizējusies, tādēļ sirds sitās lēnāk un stabilāk. Nu tā vismaz es domāju.

Vai tev patīk ēst saldumus?

Jā, es ēdu daudz saldumus, ļoti garšo šokolāde.

Marta

VIRTUVĒ AR SKOLOTĀJU

Vidusskolas laiks noslēdzas, un jāsāk domāt par studijām augstskolā. Iespējams, ne reizi vien nāksies uzzināt, ko veikalā var iegādāties par pēdējiem pieciem eiro. Izpildīt šādu izaicinājumu uzdevām arī angļu valodas skolotājam ROBERTAM SKUTELIM, kurš veiksmīgi padalījās arī ar savu studiju laika recepti.

Kamēr devāmies uz veikalu, Roberts aptuveni izstāstīja par ēdienu, ko pats arī kopā ar mani gatavos. Viņa ģimenē tās esot ļoti populāras "ātrās brokastis", lai gan pats īsti neatceras, kur šādu recepti ir iemācījies.

Esot veikalā un pārskatot nepieciešamos pārtikas produktus par pieciem eiro, Roberts atzina: "Pats svarīgākais ēst gatavošanā ir kvalitatīvs produkts. Es teiktu, ka, piemēram ar "Ķelmēnu" maizi nevar *nošaut* greizi. Manā bērnībā ome darīja šādi, viņa aizgāja uz veikalu un nopirka 100 gramus visnegasīgākās konfektes, bet es vienmēr pie sevis domāju, ka labāk būtu nopirkusi vienu visgaršīgāko. Tā nu jāteic, ka šis ir arī viens no labiem ēst gatavošanas paraugiem. Labāk kaut ko labāku, kvalitatīvāku, dārgāku, bet rezultāts būs baudāmāks," saka skolotājs.

Nonākot pie kases, Roberts atklāj, kur ir apguvis īpašu prasmī, vēl iepērkoties veikalā, precīzi aprēķināt izmaksas. Kad viņš bijis mazs, opis bieži vien devis viņam vienu latu, ko iztērēt nelielajā piemājas veikaliņā. Vienīgais nosacījums bijis tāds, ka obligāti jāiztērē viss vienā piegājienā.

"Ar šādu visai interesantu nosacījumu radās nepieciešamība precīzi aprēķināt, cik grami ar konfektēm jāpērk kopā ar limonādi, lai pieejot pie kases nauda ne pietrūktu, ne paliktu pāri," smaidot stāsta Roberts un teic, ka šo

bērnībā iekopto prasmju dēļ viņam izdevās aprēķināt izmaksas ar 2 centu kļūdu, kura radās nepareizi nosvērtā tomāta dēļ.

Dodamies tālāk uz mūsu skolas virtuvi, kur tad skolotājs ķeras klāt pie sava ēdiena gatavošanas, kas patiesībā ir visai vienkāršs, bet interesants veids, kā pagatavot studentu maizi ar ceptu olu, sieru un tomātiem.

Roberts ieminējās, ka gatavot ēst svešās vietās parasti ir izaicinošs process, jo nezini, kur atrodas viss nepieciešamais, un neesi pieradis pie visiem ēst gatavošanas rīkiem. "Mājās man vienmēr būs mans putras katls, zinu, kur tas atrodas, esmu ieguamējis precīzo ūdens daudzumu kāds man tajā būtu jāielej un tā tālāk." Šāda problēma ir viens no iemesliem, kādēļ skolotājs izvēlējās tieši šo recepti, tā ir tik vienkārša, ka to var pagatavot praktiski jebkur, viss kas ir vajadzīgs ir panna un karstuma avots, uz kura to uzsildīt. Vēl viens būtisks Roberta ieteikums - sāli uz olas var uzkaisīt tikai tad, kad tā ir izcepusies, citādi, ola var nedaudz atūdeņoties.

Pēc karstmaizīšu degustācijas, receptei bija arī jādod vērtējums. Lai to noteiktu, ņēmu vērā receptes pagatavošanas laiku, izmaksas, porciju lielumu, cik viegli ēdienu būtu paņemt līdzi un, protams, garšu. Beigās nonācu pie secinājuma, ka recepte ir nopelnījusi stabilu 8/10, jo to var

pagatavot aptuveni 10 minūtēs, reizē uz pannas var sacept ap 3 karstmaizēm (tas, protams, atkarīgs no pannas izmēra), un pie lielas steigas, tās var viegli ielikt pusdienu kastītē un izbaudīt kaut vai vilcienā, kamēr steidzies uz rīta pirmo lekciju.

Šīs "ātrās brokastis" noteikti ir pelnījušas vietu jebkura studenta receptu grāmatā un noteikti pārspēs "roltonu diētu", kura ir iecienīta daudzu studentu vidū.

Nepieciešamās sastāvdaļas:

Holandes siers
Rudzu maize "Ķelmēni"
Olas
Dzeltenie tomāti

Recepte:

- Rupjmaizei izgriež viduci atstājot tikai garoziņu ar plānu maizes kārtu.
- Uzsildītā pannā uz zemas uguns ar eļļu ievieto rupjmaizes garozu un to mazliet apgrauzdē.
- Rupjmaizes viduci uzmanīgi iesit olu un ar aiztaisītu pannas vāku gaida kamēr tā izcepas.
- Pievieno sāli un piparus pēc personīgiem uzskatiem.
- Uz karstmaizēm uzliek sieru un gaida kamēr tas izkūst.
- Kad karstmaizes ir gatavas, tās servē uz šķīvja kopā ar svaigi grieztu tomātu.

9

LAIKS PASKRĒJIS ĀTRI

Pavadītie mācību gadi šajā skolā ir paskrējuši nemanāmi ātri. Šķiet, ka pirmā skolas diena tieši Cēsu Jaunajā skolā bija pavisam nesen. Dora pirmo dienu Cēsu Jaunajā skolā pavadīja pie pirmās, nevis otrās klases, Frederiks atminās klasebidru Jāzepu, Luīze atceras gājienus āra laikā un Piebalgas ielas sākotnējās telpas, Sofija piemin pilsētu uz griestiem vecajās skolas telpās, Anna atsauc atmiņā pirmo pārgājienu ar Unu, Oliveris atminās saldējuma kokteiļus pirmajā septembrī, Gustavs atcerās satraukumu pirms nākšanas uz skolu, savukārt Ernests, saka, ka neatceras neko, tomēr klasesbiedri liecina, ka viņa mati esot bijuši daudz rīžāki. Mēs ceram, ka arī tad, kad mūs šeit vairs nebūs, kāds turpinās būt smieklīgs un uzjautrinās citus, tik pat labi, cik to darījām mēs. Salīdzinot ar citām skolām un klasēm mūsējā vienmēr bijusi mazāka par optimālo rādītāju. Protams, tam, ka esam tik maz ir gan plusi, gan mīnusi. Pluss viennozīmīgi ir ģimeniskā sajūta, ko jūtam viens pret otru, protams, pazīstam viens otru arī uz visiem 70%, kā arī viegli spējam uzstāties viens otra priekšā. Īpašus sveicienus, vēlamies sūtīt skolotājam Uģim, ceram, ka Tev ir inetraktīvā tāfele, sveicini Ksenijai Nīderlandē, gaidām Tevi atpakaļ! Sveicini arī skolotājai Inesei Krastiņai, paldies par, to, ka mācēji pasniegt latviešu valodu tik superīgi. Un vismīļākie sveicieni mūsu dažambadūzei Unītei, kura ar mums devusies n-tajos pārgājienu un klasē vienmēr ievieš gaišu un dzīvīgu sajūtu. Nākošā gada 9. klasei novēlam centību, neatlaidību un pacietību mācībās. Lai nekad netrūkst skolotāju! Tiekamies Cēsu ielās!

Čiv riv!

12

PAMETOT ATPŪTAS TELPAS DĪVĀNU UN NOVĀCOT PLAKĀTUS NO SIENĀM

Mūsu Cēsu Jaunā skola,

žetonvakarā līdz galam sapratām, ka vidusskolas beigas ir tuvu. Tas lika atminēties par mūsu kopā pavadītajiem gadiem. Šķiet, ka jūs atcerēsieties divpadsmito klasi ar mūsu veidotajiem pasākumiem un bukletiem, bet cerams, kas tas nebūs vienīgais. Skolā mums tika dotas daudzas iespējas, melotu, ja sacītu, ka visas izmantojām, taču vēlamies pateikties par ikkatru no tām.

Spānija mums parādīja tās dzīves spontanitāti un neparedzamību. Redzēt Sirds katedrāli miglainā un lietainā laikā izrādījās sirreāli. Veidojot avīzi, mācījāmies ieklausīties viens otrā, sadarboties un uzņemties atbildību par savu lomu klasē. Un n-tās nepieminētas iespējas mums deva patiešām daudz. Paldies par tām! Šos gadus un sevi tajos mēs raksturotu, kā pārmaiņu pilnus. Annai izauga uzacis, Emis paaugās, Sebastians izdūra auskarus, Tomass nopirka divas mašīnas, Keitai bieži mainījās matu krāsa, Marta nokārtoja autovadītāja tiesības, Katrīna nogrieza matus, leva meistarēja savas kulinārijas prasmes. Kopā centāmies izrotāt Ziemassvētku eglītes īpaši daiļi un atpūtas telpā pavadījām laiku smejojoties un raudot par dzīvi. Atminieties mūs, kad redzat klusus, taču sirsnīgus jauniešus vai, kad satiekat mūs "Malā", "Melnajā Gulbī" un uz kādas Cēsu ielas. Tagad katrs dosimies uz savu pusi. Kur būsīm pēc pieciem gadiem? Kas to, lai zin?

PROJEKTA DARBU
"SKOLAS AVĪZE" VEIDO:
Emis Abzalons,
Ilma Ieva Ašaka,
Tomass Gusts Grizāns,
Katrīna Kalniņa,
Marta Malceniece,
Keita Mārtiņšone,
Anna Meldera,
Sebastians Saule
PEDAGOGI:
Liene Lote Čemme
FOTO: Keita Mārtiņšone
DRUKA: Tipogrāfija LĪGA,
SIA "SPIRGA"
ADRESE: Ziemeļu iela 16,
Cēsis, LV-4101
E-PASTS:
cesis@jaunaskola.lv
TELEFONS: +371 29621119

JA VĒLIES MĀCĪTIES VAI MĀCĪT CĒSU JAUNAJĀ SKOLĀ, SAZINIES AR MUMS!

Uzņemam skolēnus
gan pirmsskolā,
gan pamatskolā.

WWW.JAUNASKOLA.LV

E-PASTS: cesis@jaunaskola.lv

TELEFONS: +371 29621119